

Richtlijn voor strafvordering onttrekking minderjarige aan wettig gezag

Rechtskarakter: *Aanwijzing i.d.z.v. artikel 130, lid 6 Wet RO*

Van: *College van procureurs-generaal*

Aan: *Hoofden van de OM-onderdelen*

Registratienummer: *2018R003*

Datum inwerkingtreding: *15-03-2018*

Publicatie in Stcrt:

Vervallen:

Relevante beleidsregels OM: *Aanwijzing kader voor strafvordering en OM-afdoeningen (2015A001), richtlijn huiselijk geweld (2015R049), richtlijn kindermishandeling (2015R050) en richtlijn seksueel misbruik van minderjarigen (2015R047)*

Wetsbepalingen: *Art. 279 Wetboek van Strafrecht (Sr)*

Bijlage(n): –

Beschrijving

Deze richtlijn heeft betrekking op diverse vormen van onttrekking en onttrokken houden van een minderjarige aan het wettig gezag en/of aan het over die minderjarige uitgeoefende toezicht, waaronder internationale kinderontvoering. De strekking van artikel 279 Sr is hen die het wettig gezag en/of toezicht uitoefenen, in staat te stellen die taak te vervullen ter bescherming van de minderjarige. Niet is vereist dat de verdachte zelf het initiatief tot de onttrekking heeft genomen; wel dient de verdachte beslissende invloed te hebben gehad op de scheiding tussen de minderjarige en hen die het gezag en/of het toezicht uitoefenen.

Bij overtreding van artikel 279 Sr kunnen zeer uiteenlopende motieven en achtergronden een rol spelen. Bij het niet naleven van een door de rechter vastgestelde omgangsregeling na echtscheiding zijn in eerste instantie civielrechtelijke maatregelen aangewezen. Enkel indien deze bewust worden gedwarsboemd is optreden via het strafrecht aan de orde. Het strafrecht dient in die zaken ingezet te worden als ultimum remedium.

Bij het bepalen van het uitgangspunt voor de strafeis staat het feitelijk onttrekken en/of onttrokken houden centraal, waarbij een onderverdeling is gemaakt in categorieën wat betreft de aard van de onttrekking. Bij de strafmaat is steeds uitgegaan van één betrokken kind. Het onttrekken van meerdere kinderen is strafverhogend. Bij elke categorie is een strafbandbreedte als uitgangspunt genomen.

Uitgangspunt is dat altijd de reclassering wordt ingeschakeld voor advies en dat de mogelijkheid van het opleggen van bijzondere voorwaarden wordt overwogen.

Basiscasus/delict

Onttrekking aan het wettig gezag en/of toezicht van één minderjarige door first offender.

Categorie 1: niet nakomen omgangsregeling waarbij sprake is van incidenteel onttrekken	First offender
Er moet sprake zijn van het bewust niet nakomen van een door een rechter vastgestelde omgangsregeling. Daarnaast ziet deze categorie ook op het incidenteel opzettelijk onttrekken aan het wettelijk gezag of het uitgeoefende toezicht. Gedacht kan worden aan het niet goed nakomen van afspraken met het pleeggezin of jeugdinstelling wat betreft terugbrengen na verlof. Het onttrekken/onttrokken houden heeft een meer of minder impulsief karakter. Onder deze categorie vallen niet de onttrekkingen die (mede) tot doel hebben het plegen van enige vorm van seksueel misbruik of uitbuiting. Die zaken vallen onder categorie 3. Het strafrecht wordt in de zaken in deze categorie als ultimum remedium ingezet. Een geldboete kan overwogen worden als de financiële situatie van het gezin dat toelaat en geen negatieve gevolgen heeft voor de verzorging van de minderjarige.	(voorwaardelijk) beleidssepot – TS 40 uur (Van vervolgen kan worden afgezien indien uit het overleg met ketenpartners blijkt dat vervolging geen bijdrage kan leveren aan de veiligheid van betrokkenen)

Categorie 2: tijdelijke onttrekking/onttrokken houden aan gezag/toezicht	First offender
Het onttrekken/onttrokken houden met een langduriger karakter dan de zaken in categorie 1, maar wel van tijdelijke aard. Waarbij ook sprake kan zijn van het schenden van een omgangsregeling. Hierbij kan gedacht worden aan het langer of geheel zonder toestemming van de (gedeelde) wettelijke gezagdrager en/of de wettelijk toezichthouder meenemen of onttrokken houden van de minderjarige voor een vakantie, familiereünie, begrafenis, e.d.	TS 40 uur – GS 2 maanden
Categorie 3: langdurig onttrekking/onttrokken houden aan gezag/toezicht in binnenland	First offender
Het langdurig (zonder vooraf bepaalde einddatum/eindmoment) onttrekken en onttrokken houden van de minderjarige, waarbij de minderjarige binnen Nederland blijft. Ook vallen onder deze categorie de zaken waarin de onttrekking gericht was op het plegen van seksueel misbruik of uitbuiting. Deze richtlijn ziet bij deze zaken alleen op de strafmaat voor de onttrekking, voor bewijsbaar seksueel misbruik en uitbuiting dienen de daarvoor geldende richtlijnen geraadpleegd te worden en volgt voor het geheel maatwerk.	TS 120 uur – GS 24 maanden
Categorie 4: internationale kinderontvoering	First offender
Deze zaken zijn per definitie maatwerk. De mate van medewerking van de verdachte aan het terughalen van de minderjarige dient bij de bepaling van de strafmaat meegewogen te worden. Tevens speelt mee het land waar de minderjarige naar toe is genomen en de mate waarin het terughalen van de minderjarige door de regelgeving en samenwerking met dit land voor de achterblijvende partij en de autoriteiten van het thuisland worden bemoeilijkt.	GS 6 maanden – GS 4 jaar
Strafmaatbeïnvloedende factoren Bij de uiteindelijke bepaling van de straf kan in straf verhogende dan wel straf verlagende zijn onder meer rekening gehouden worden met: – de leeftijd van de minderjarige (beneden de leeftijd van twaalf jaren is sprake van een hoger wettelijk strafmaximum, zie 279, 2 Sr); – list, geweld of bedreiging met geweld ten tijde van het onttrekken (hoger strafmaximum, zie 279, 2 Sr); – de lichamelijke en psychische gevolgen voor de minderjarige en diens gezinsleden; – de leefomstandigheden en/of beschikbare zorg ten tijde van het onttrekken/onttrokken houden; – de persoon die onttrekt: bekende van minderjarige of onbekende derde; – de mate van voorbereiding; – recidive in de zin van het aantal keren dat er sprake was van onttrekking aan het gezag/het toezicht en/of recidive in de zin van eerdere veroordelingen; – de feitelijke duur van de onttrekking(en); – de vrijwilligheid van de onttrekking (tegen de wil van de minderjarige/op verzoek/initiatief van de minderjarige); – het motief van de verdachte (belang minderjarige / eigen belang); – de mate waarin bewust civielrechtelijke maatregelen worden gedwarsboemd; – de duur van het onttrokken houden, alsmede het laten voortbestaan van het onttrokken houden, terwijl de verdachte de mogelijkheid heeft dit te beëindigen. – het onttrekken van meerdere minderjarigen.	

Legenda

Afkortingen

TS = Taakstraf

GS = gevangenisstraf